TESTAMENTO DI AGNESE MASSIMO

//192 recto
1618.

In nomini D(omi)ni Amen: Hoc p(ræse)nti publico Instr(ument)o cunctis ubiq(ue) pateat evidenter, et sit notum quod anno a Nativitate D. N. Jesu (Chri)sti Millesimo, sex.^{mo} decimo octavo Ind.^{ne} prima tempore Pontificatus S.^{mi} in (Chri)sto P(at)ris D. N. D. Pauli divina providentia Papæ Quinti anno eius decimo quarto, die vero vigesima mensis Decembris dicti Anni.

In mei (est) p(rese)ns, et p(ersona)l(ite)r Constituta ad modum Ill.^{ris} D. Agnes de Maximis[i] Romana uxor q. ad modum Ill.^{ris} D. Scipionis Vipereschi[ii] patritij Cornetani[iii], et Nobilis Romani, sana Dei gratia, mente, sensu, visu, et intellectu, licet corpore languens considerans nihil certius esse morte' nihilq' incertius hora, et punto eius, (propter) quod decet Hominem vigilem esse; Ideo premeditatis prædictis illisq' mature consideratis, nè cum venerit dies illa tremenda cuius hora' nescire valemus ipsa no' dormiens: sed iam animæ suæ salutis suorumq' proprinquor' quieti (pre)dispositionem suor' bonorum temporalium sibi a Deo collator' recte providisse reperiatur ne forte' post eius obitum aliquod scandolum, quod ex litibus orire solet inter suos oriatur, nolensq' intestata decedere pia mente', animo deliberato et omni meliori modo &

Hoc suum ultimum nuncupativum Testamentum quod sine scriptis dicitur, fecit, et condidit in hunc qui sequito modum et formam &

In primis quidem cum anima sit nobilior, Corpore de summi Regis Misericordia plene confita animam suam humilitem, et devote' commendavit Altissimo omnium conditore', eiusq' Matris Mariæ semper

//192 verso
Virginis uterisq' omnibus sanctis Curiæ Triumphantis Paradisi.

Item ipsa D. Testatrice voluit et mandavit si post sua' p(rese)ntem egretudinem honori contingerit sepelliri in Ec(c)lesia Sancti fran.^{ci} de Corneto et vult venerari debitis, et concedentibus ex equijs arbitrio tamen infrascriptis Heredis sui.

Item Jure legati relinquit et legavit R.^{mo} D. Ep(isco)po Civitatis Corneti[iv] soldes Decem pro eius canonica portione

Item Jure legati reliquit, et legavit pro remedio animæ suæ, et remissione suor' peccator' ut statim post eius obitum celebrentur Missæ divi Gregorij (pro) aliquem sacerdotem existen' in monesterio dicti Sancti Francisci, cui quidem mandavit (pro) infrascriptem Heredem dari, et solvi elemosinam.

Item Jure legati reliquit et legavit pro remedio animæ suæ, et suor' peccatorum remissione Ven' Monasterio Sancti Francisci de Corneto scuta Centum munete' hoc modo videlict ut ipsa ponantur et poni debeant in aliquo loco tuto ad honestum lucrum et fructus, inde percipiendi sint et esse debeant dicti Ven' Monasterij cum onore ut fratres ad p(rese)ns, et pro tempore in dicto Monasterio existentes singulis annis in perpetuu' celebrare debeant pro anima ipsius Testatricis est Aniversaria cum omnibus solenitatibus

//193 recto
requisitis quot placebunt et iudebunt' R's P'ri Fr'e Sertorio de firmo[v] ad p(rese)ns sacerdote' in d.^{o} Ven' Monasterio

Item Jure legati reliquit, et legavit Ill.^{æ} D. Svetonie[vi] filiæ dict' D. Testatricis nat' ex se et Ill's D. Scipione Viperesco scuta mille munete', si Monica fiat et quatenus no' fiat iure institutionis et omni alio meliore modo reliquit et legavit eidem D. Svetoniæ scuta centu' solumodo.

TESTAMENTO DI AGNESE MASSIMO

Item Jure legati reliquit et legavit Mutio filio Domitij et D. Magdalenæ scuta Centum m.[te'] , hoc modo ut dicta scuta Centum ponant et poni debeant in aliquo loco tuto ad honestum lucrum et fructus inde percipiendi sint, et esse debeant ipsius Mutij donec vixerit et post eius obitum si supervixerint dicti Domitius et Magdalena Parentes sint ipsor' vita durante', et post illor' mortem dicti fructus cum sorte' principali sint et esse debeant della Mad.[na] in Portico di Roma.

Item Jure legati reliquit et legavit scuta duce(n)ta m.[tæ] danda et solvenda duabus Puellis egenis monacandis (videlicet) scuta Centum pro qualibet quæ quidem Puelle nominentur et nominari debeant ab Ill's et ad modum R's Sorore Eugenia[vii] sorore epsius Testatrice eis

//193 verso

et monaca in Ven' Monasterio Turris Speculor', in urbe.

Item Jure legati reliquit et legavit Ill'i D. Olimpiæ Mattei de Maximis[viii] eius dilecta Ma(t)ris scuta quinquaginta m.[tæ] ob amorem quo ipsa prosequit.

Item Jure legati reliquit, et legavit scuta quinquagintaquæ ab Ill'i D. Martia[ix] sorore ipsius Testatricis ponantur in loco tuto ad honestum lucrum, et fructus inde percipiendi expendentur et expend debeant in tot Missarum celebratione in perpetuu' ubi placebit et vedebitur ipse D. Martie sorore

Item dicta D. Testatrix dixit et declaravit habere filium professum in Religione franciscana nomine in dicta Religione fra Bonaventura[x] fortasse in Capacem successionis ad tollenda omnia dubbia Jure institutionis et omni alio modo reliquit et legavit eidem R's fr'i Bonæ Venturæ donec viverit singulis annis un Habito quo indui solit ex more fratres sancti francisci.

Item Jure legati reliquit et legavit Margaritæ et Venere filiæ ipsius Margaritæ et Ancillis ipsius D. Testatricis duas vestes et quatuor indusias sine Camisias ex illis ipsius Testatricis (videlicet) una' vestem pro qualibet et duo

//194 recto

indusia pariter pro qualibet et vestes et indusia prefata sint et esse debeant illa que consignabuntur eisdem ab Ill's D. Valerio[xi] filio ipsius Testatricis

In omnibus autem alij ipsius Testatricis bonis mobilibus immobilibus et semoventibus Juribus nominibus Creditis libris Instrumentis scripturis codicilis rationibus et actionibus p(rese)ntibus preteritis et futuris qualiacunq' et quantacunq' fuerint ubiq' locor' consistant reperiantur ac quo vis nomine censeantur suum heredem legitimum et universalem instituit fecit nominavit ore proprio esse voluit et ordinavit Ill's D. Valeriu' eius filium legitimum, et naturalem constant' Matrimonio legitime natura ex se et q. Ill. D. Scipione Vipereschi Coniuge et Casu quo ipse D. Valerius q'ndo cumque decesserit sine filijs legitimis et naturalibus ex legitimo Matrimonio pariter quandocunque decesserit sine filijs legitimi' et naturalibus, tunc et eo casu d.[o] D. Valerio filio et Herede, et filijs ex dicto D. Valerio procreandis ut supra (procreatis et etia' filij ipsius D. Valerij ab eo procreandi ex legitimo matrimonio) substituit et succedere voluit in dote', et quarto Dotis ipsius D. Testatricis Ill's D. Maximum

//194 verso

de Maximis[xii] filium Ill'i D. Angeli[xiii], et Ill'i D. Andrusillæ Delfinæ[xiv] Nepotem ipsius D. Testatricis cum libera facultate' potestate' disponendi ex modo et forma pro ut ipsi D. Maximo sic substituito indebitur et placebit

Item dicta Testatrix confidans in bonitate' experientia et prudentia Ill'i D. Angeli sui fratris fecit ore proprio suo esse voluit et nominavit pro ipsius D. Testatricis mente' et voluntate' in omnibus

et (pro) omnia ad implenda p(rese)ntis sui Testamenti exsecutorem prefatum Ill.[s] D. Angelum cu' ampla facultate' et potestate' (huiusmodi) Testamenti executoribus concedi solita et hoc dixit et asseruit ipsa D. Testatrix ore proprio esse et esse velle suum ultimum nuncupativum Testamentu'. Et sua' ultima' voluntatem quod et qua prevalere, et preferre voluit omnibus alijs Testamentis Codicillis Donationibus Causa mortis et omnibus alijs ultimis voluntatibus (pro) eam factenus factis manu cuiuscunq' Notarij et si Jure Testamenti, vel ultime voluntatis no' valeret, nec valebit, valeat et valere debeat iure Codicillor' et si Iure Codicillor' no' valeret vel valebit valerit et valere voli

//195 recto

iure donationis causa mortis vel cuiuscunq' alterius generis donationis omnibuscumq' meliori modo, via, iure Causa et forma quibus melius et magis de iure sustinere potuit Cassans irritans et annullans ipsa Testatrix (omne) aliud Testamentu' Codicillos donationes Causa mortis et alias quascunq' ultimas voluntates (pro) eam factenus factas, et Condita manu cuiuscunq' Notarij no' ostantibus aliquibus verbis vel Cl(aus)is derogationis in eis appositis pro ut pater Noster vel alijs similibus quibuscunq' quæ pro derogatis habeat voluit et mandavit super quibus &

Actu' Corneti' in Domo ipsius D. Valerij &

//196 recto

In nomini D'ni Amen. Anno D. N. Jesu Christi millesimo sexcentesimo Decimo Octavo Indictione prima tempore Pontificatus sanctissimi in Christo Patris D. N. D. Pauli divina Providentia Papæ Quinti anno eius decimo quarto die vero vigesima mensis Decembris dicti anni.
Cum verum fuerit, et sit quod de presenti mense Decembris, et die vigesimo prefatis circa hora' decimam septimam vel octavam ad modum Ill.[ris] D'na Agnes de Maximis Nobilis Romana uxor q. Ill.[ris] D. Scipionis Vipereschi tunc sana Dei gratia mente', sensu, visu, et intellectu licet corpore languens suum q'd sine scriptis dicit. nuncupativum manu mei infrascripti Notarij condiderit testamentum in quo ut est videre dicta D. Agnes plura disposuit, et inter alia suum heredem legitimum, et universalem instituit fecit et nominavit Ill'i D. Valerium Vipereschum eius filium legitimum et Naturale' eo modo et forma prout in dicto testamento ad quod & Et cum ipsa recordetur nullam mentionem facisse, ipsum D. Valerium heredes

//196 verso

ut supra institutum posse' testari, ideo cum voluntas hominis sit ambulatoria usque ad mortem et in mente' retenta nihil operetur ipsa D. Agnes hac presenti die vigesimam mente', sensu, visu et intellectu (pro) Dei gratia' pariter sana, licet corpore languens post Testamentum dictum hac particolare dispositione (pro) hunc presentem Codicillum omni meliori modo sua Jure causa et forma &

Ipsa D. Codicillatrix voluit, et declaravit ipsu' D. Valerium posse Testari et institutionem intelligi debere cum facultate' Testandi cætera omnia et singula in dicto Testamento conctenta in omnibus et singulis partibus confirmavit et approbavit, et valere voluit asserens et affirmans hanc suam ultimam voluntatem esse et esse velle quam valere voluit iure codicillor' quæ si iure Codicillor' non valebit vel valere potuit valeat et valere voluit eo modo et forma prout magis et melius potuit de Jure.
Super quibus &

i Agnese Massimo (1571-post 20/12/1618) figlia di Tiberio Massimo (1538 ca.-2/10/1588) e di Olimpia Mattei (?-5/1/1622), sposa nel 1587 Scipione Vipereschi (1565-ante 20/12/1618) di Corneto

ii Scipione Vipereschi (1565-ante 20/12/1618), nobile di Corneto

iii Corneto era l'antico nome, fino al 1872, di Tarquinia (VT)

iv Laudivio Zacchia (1565-30/8/1637), futuro cardinale il 19/1/1626

v Fra' Sertorio da Fermo, sacerdote nel Monastero S. Francesco di Corneto

vi Svetonia Vipereschi, figlia di Scipione Vipereschi (1565-ante 20/12/1618) e di Agnese Massimo (1571-post 20/12/1618)

vii Lucrezia Massimo (23/10/1576-11/6/1651) figlia di Tiberio Massimo (1538 ca.-2/10/1588) e di Olimpia Mattei (?-5/1/1622), monaca col nome di Suor Eugenia nel Monastero di Tor de' Specchi

viii Olimpia Mattei (?-5/1/1622), figlia di Ludovico Mattei (?-1580) di Paganica e di Lucrezia Capranica, sposa nel 1565, Tiberio Massimo (1538 ca.-2/10/1588)

ix Marzia Massimo (7/3/1569-2/8/1628), figlia di Tiberio Massimo (1538 ca.-2/10/1588) e di Olimpia Mattei (?-5/1/1622), sposa nel 1583 Gregorio Serlupi (1554-1608), Marchese di Vacone

x Bonaventura Vipereschi (?-3/2/1639), figlio di Scipione Vipereschi (1565-1618) e di Agnese Massimo (?-post 20/12/1618), frate francescano nel convento S. Francesco di Tarquinia, in seguito guardiano del convento di S. Maria d'Aracoeli in Roma

xi Valerio Vipereschi, figlio di Scipione Vipereschi (1565-ante 20/12/1618) e di Agnese Massimo (?-post 20/12/1618)

xii Massimo Massimo (5/7/1588-10/8/1652) figlio di Angelo Massimo (14/10/1567-7/8/1624) e di Drusilla Delfini (1568-16/3/1637), sposa nel 1622 Cleria Cremona (12/10/1605-4/10/1644)

xiii Angelo Massimo (14/10/1567-7/8/1624), figlio di Tiberio Massimo (1538 ca.-2/10/1588) e di Olimpia Mattei (?-5/1/1622), sposa nel 1587 Drusilla Delfini (1568-16/3/1637)

xiv Drusilla Delfini (1568-16/3/1637), figlia di Mario Delfini e Properzia Miccinelli, sposa nel 1587 Angelo Massimo (14/10/1567-7/8/1624)